

vljena kot *skupno prepričanje*, to je prepričanje, ki je skupno določeni skupini ljudi; in tretjo, ki je *skalarna*. Topos, ki zagotavlja veljavnost prehoda od A do S v (12), bi se lahko glasil:

(13) T = Bolj ko je toplo, prijetneje se je sprehajati

Rekel sem »bi se lahko glasil«, kajti topoi niso samoobstoječe, neodvisne entitete *per se*, kot, na primer, Platonove ideje, ampak naj bi bile *vedno rekonstruirane* iz danega argumentativnega niza.

In kako naj razumemo splošnost toposa? Predvsem tako, da si topos predstavljamo kot zelo *splošno strukturo* ali *matrico*, ki omogoča množico *posebnih sklepov*, ki pa niso *obvezni in zavezujoči*, kot je, na primer, kategorični silogizem (kar, seveda, pomeni tudi, da topos ni univerzalen). Topos (t. j. sklicevanje na topos ali njegova evokacija oziroma uporaba) lahko *omogoči* neki sklep, a ne *zavezuje* nujno k temu sklepu, ali z drugimi besedami: če sprejmemo argument, ni nujno, da sprejmemo tudi sklep.¹⁵ Na primer, v odgovoru na (12), ki je povabilo na sprehod, bi prav lahko rekli

(12') Toplo je. Ampak pojdiva namesto tega plavat.

(T= Bolj ko je toplo, prijetneje se je ohladiti v vodi)

ali

(12'') Toplo je. Ampak pojdiva raje igrat karte v senco.

(T= Bolj ko je toplo, prijetneje je biti v senci).

Kar pomeni, da je naš sogovornik v obeh primerih prepoznal veljavnost toposa, ki je bil uporabljen v predlogu za sprehod, ne da bi se s z njim strinjal v tej specifični situaciji. Neki drugi topos se mu/ji je zdel primernejši za to situacijo in uporabil/-a ga je, da je z njim podprl/-a drug sklep namesto tega.

Ko pravimo, da je topos *splošen in ne univerzalen*, priznavamo tudi njegove morebitne izjeme, kar pa ne ovira njegove veljavnosti, in prav to je bistvo znamenite in Aristotelu pripisane formule: »izjeme omogočajo potrditev pravila v nepredvidenih primerih«; v takih primerih pojem izjeme vseeno omogoča potrditev veljavnosti pravila.

Kako lahko dokažemo splošni značaj toposa? Spet se moramo spomniti na zavrnitve argumenta: slednje namreč zelo pogosto upoštevajo splošnost toposa. Predpostavimo (ponovno), da je toplo in da to dejstvo uporabljam (ponovno) kot argument za predlog o sprehodu. Lahko bi ugovarjali: »Tudi včeraj je bilo toplo, pa je bil sprehod

15 Prim. poglavje *Argumentacija v jeziku proti argumentaciji z jezikom*.